

Leiðbeinandi verklag um móttöku tilkynninga til barnaverndar og mat á alvarleikastigi þeirra.

Almennt um móttöku tilkynninga

Þegar barnavernd fær tilkynningu, skv. 16., 17. eða 18. gr. barnaverndarlaga skal hún taka afstöðu til þess án tafar, og eigi síðar en innan sjö daga frá því henni barst tilkynning, hvort ástæða sé til að hefja könnun á málinu.

Barnavernd getur með sömu skilyrðum hafið könnun máls vegna upplýsinga sem hún hefur fengið með öðrum hætti. Á þetta getur reynt til dæmis þegar grunur vaknar við vinnslu barnaverndarmáls um að önnur börn en þau sem tilkynnt var um kunni að búa við óviðunandi aðstæður. Áður en tekin er ákvörðun um hvort ástæða sé til að hefja könnun er barnavernd heimilt að:

- Afla nánari upplýsinga frá tilkynnanda
- Skoða eldri gögn sem barnavernd hefur um barnið og forsjáraðila þess

Skráning tilkynninga

Barnavernd skal skrá allar tilkynningar sem berast með kerfisbundnum hætti og varðveita tilkynningar og þau gögn sem þeim kunna að fylgja.

Eftirfarandi upplýsingar er skylt að skrá:

- hvenær tilkynning berst,
- nafn tilkynnanda, kennitölu og heimilisfang,
- tengsl tilkynnanda við barnið og foreldra þess,
- ósk um nafnleynd eftir því sem við á, sbr. 19. gr. barnaverndarlaga,
- nafn barns sem tilkynnt er um og heimili barnsins,
- nöfn foreldra barnsins, og
- efni tilkynningarinnar

Ákvörðun um könnun

Upphaf barnaverndarmáls miðast við þegar ákvörðun um könnun er tekin og við þá ákvörðun hefst könnunartími formlega. Taka þarf ákvörðun um hverja og eina tilkynningu sem berst til barnaverndar sbr. 4. mgr. 14. gr. reglugerðar um málsmeðferð fyrir barnaverndarnefnd. Mikilvægt er að skrá rökstuðning í málaskrá af hverju ákvörðun um könnun er tekin en einnig ef ákvörðun er tekin um að hefja ekki könnun.

---

1. Skráning tilkynningar

Tilkynning móttakin: smelltu hér til að skrá dagsetningu

Starfsmaður barnaverndar: skráðu nafn starfsmanns hér

1.1 Upplýsingar um tilkynnanda

Nafn: skráðu nafn tilkynnanda hér

Kennitala: skráðu kennitölu tilkynnanda hér

Heimilisfang: skráðu heimilisfang tilkynnanda hér

Sími: skráðu símanúmer tilkynnanda hér

Netfang: skráðu netfang tilkynnanda hér

1.1.1 Tilkynnandi er:

☐ Barnið sjálf	☐ Ættingi barns	☐ Nágranni
☐ Lögregla	☐ Skóla- og fræðsluyfirvöld	☐ Leikskóli / Dagforeldri
☐ Heilbrigðisyfirvöld	☐ Önnur barnavernd	☐ Félagsþjónusta/þjónustumiðstöð
☐ Aðrir í nærumhverfi barns		☐ Íþróttir og tómstundastarf
☐ Foreldri barns með forsjá		☐ Foreldri barns ekki með forsjá
☐ Annar: skráðu upplýsingar hér		

1.1.2 Kemur tilkynningin í gegnum neyðarlínuna 112?

- Já
 Nei

1.1.3 Óskar tilkynnandi eftir nafnleynd skv. 19. gr. barnaverndarlaga?

- Já
 Nei

1.1.4 Er móttaka tilkynningar staðfest við tilkynnanda skv. 21. gr. barnaverndarlaga?

- Já
 Nei

1.2 Upplýsingar um barnið og foreldra þess

Nafn barns: skráðu hér nafn barns

Kyn barns: drengur stúlka annað

Kennitala: skráðu kennitölu barns hér

Heimilisfang: skráðu heimilisfang barns hér

Nafn foreldris 1: skráðu nafn foreldris hér

Forsjá: Já Nei Ekki vitað

Kennitala: skráðu kennitölu foreldris hér

Heimilisfang: skráðu heimilisfang foreldris hér	sími: skráðu símanúmer hér
Nafn foreldris 2: skráðu nafn foreldris hér.	Forsjá: Já ☐ Nei ☐ Ekki vitað ☐
Kennitala: skráðu kennitölu foreldris hér	
Heimilisfang: skráðu heimilisfang foreldris hér	sími: skráðu símanúmer hér

Hvað hefur gerst?
Hvenær og hvar gerðist það?
Hve oft hefur þetta gerst?
Hvar er barnið núna?
Eru áverkar á barninu?
Er barnið í yfirvofandi hættu?

2. Upplýsingar frá tilkynnanda

2.1. Hverju eru áhyggjur af og í hvaða aðstæðum?

(Mikilvægt að hafa atriðin hér til hliðar í huga þegar upplýsinga er aflað)

skráðu hér hverju tilkynnandi hefur áhyggjur af

2.2 Áhættuþættir:

2.2.1 Hegðun barnsins (spyrjið út í hegðun, líðan og annað sem skipt gæti máli)

skráðu hér lýsingu á hegðun barnsins

2.2.2 Hegðun foreldra (spyrjið út í hegðun, líðan og annað sem skipt gæti máli)

skráðu hér lýsingu á hegðun foreldra

2.3 Verndandi þættir:

2.3.1 Vernd barnsins (spyrjið út í hæfni foreldra til að vernda/styðja barnið)

skráðu hér lýsingu á hæfni foreldra til að vernda barnið

2.3.2 Styrkleikar barnsins (spyrjið út í hvað gengur vel hjá barninu)

skráðu hér lýsingu á styrkleikum barnsins

2.3.3 Tengslanet (spyrjið út í stuðning barns og foreldra frá fjölskyldu, vinum eða öðrum. Hver eru tengsl þeirra við stofnanir t.d. skóla, heilsugæslu, félagsþjónustu eða aðrar?)

skráðu hér upplýsingar um tengslanetið

2.3.4. Hefur tilkynnandi rætt um áhyggjur sínar við forsjáraðila?

Já skráðu hér upplýsingar hvenær og hvernig gekk

Nei

Hér er aðkomu tilkynnanda lokið og við tekur mat starfsmanns sem tekur á móti tilkynningunni.

3. Mat starfsmanns barnaverndar

3.1 Mat á upplýsingum frá tilkynnanda

Samkvæmt skilgreiningar og flokkunarkerfi í barnavernd - SOF

3.1.1 Benda upplýsingar til þess að barn búi við óviðunandi uppeldisaðstæður.

Hér er átt við líkamlega vanrækslu, vanrækslu varðandi umsjón og eftirlit, nám og/eða tilfinningaleg vanrækslu

Já skráðu hér rökstuðning

Nei

3.1.2 Benda upplýsingar til þess að barn verði fyrir ofbeldi eða annarri vanvirðandi háttsemi.

Hér er átt við tilfinningalegt, líkamlegt og/eða kynferðislegt ofbeldi

Já skráðu hér rökstuðning

Nei

3.1.3 Benda upplýsingar til þess að barns stofni heilsu sinni og þroska í alvarlega hættu.

Hér er átt við neyslu barns á vímuefnum/skaðlegum efnum, barn sýni sjálfskaðandi hegðun, afbrot barns, barn kemur sér undan forsjá eða brýtur útivistarreglur, barn beitir ofbeldi eða námsástundun/hegðun í skóla ábótavant.

- Já skráðu hér rökstuðning
- Nei

3.1.4 Benda upplýsingar til þess að heilsu eða lífi ófæddis barns sé stefnt í hættu

Hér er átt við ofneyslu verðandi foreldri á áfengi eða skaðlegra efna, barnshafandi einstaklingur verði fyrir ofbeldi og önnur tilvik sbr. 16. gr. bvl.

- Já skráðu hér rökstuðning
- Nei

3.2 Upplýsingar um barnið hjá barnavernd

3.2.1 Hefur áður borist tilkynning um barnið eða foreldra þess?

- Já skráðu hér hversu margar, hvað var tilkynnt um og hvort ákveðið var að hefja könnun
- Nei

3.2.2 Hefur mál barnsins áður verði unnið hjá barnavernd?

- Já skráðu hér hvenær, hverjar voru áhyggjurnar og hvað var gert
- Nei

4. Niðurstaða

4.1 Eru upplýsingarnar fullnægjandi til að leggja mat á tilkynninguna?

- Já
- Nei

Áður en tekin er ákvörðun um hvort ástæða sé til að hefja könnun er barnavernd heimilt að afla nánari upplýsinga frá tilkynnanda og skoða eldri gögn sem barnavernd hefur um barnið og forsjáðila þess.

skráðu hér upplýsingar um frekari upplýsingar eða eldri gögn

4.2 Er mat starfsmanns að aðstæður barns gefi tilefni til könnunar?

- Já skráðu rökstuðning hér
- Nei skráðu rökstuðning hér

4.3 Mat starfsmanns á viðbrögðum vegna alvarleika tilkynningar.

4.3.1 Barn er metið í yfirvofandi hættu og barnavernd þarf að bregðast tafarlaust við?

- Já skráðu rökstuðning hér
- Nei skráðu rökstuðning hér

Dæmi um yfirvofandi hættu ef barn:

- er í umsjá forsjáðila sem eru í annarlegu ástandi vegna vímuefnavanda eða mikilla geðrænna erfileika.
- verður fyrir alvarlegu líkamlegu, kynferðislegu og/eða andlegu ofbeldi.
- býr við hættulegar heimilisaðstæður t.d. vopn, vímuefni eða er skilið eftir eitt heima án þess að hafa aldur eða þroska til.
- er með alvarlegan sjálfskaða, reynir að svipta sig lífi eða er í alvarlegri vímuefnaneyslu.

4.3.2 Tilkynning er metin það alvarleg að það þarf að bregðast við henni næsta virka dag?

- Já skráðu rökstuðning hér
- Nei skráðu rökstuðning hér

4.4 Annað sem vert er að taka fram að mati starfsmanns?

skráðu upplýsingar hér

4.5 Ástæður tilkynningar að mati starfsmanns?

Merkja skal við einn yfirflokk en það má merkja við fleiri en einn undirflokk.

Vanræksla

- Líkamleg vanræksla
- Vanræksla varðandi umsjón og eftirlit
  - þar af foreldrar í áfengis-og fíkniefnaneyslu
- Vanræksla varðandi nám
- Tilfinningaleg vanræksla

Ofbeldi

- Tilfinningalegt/sálrænt ofbeldi
  - þar af barn verður vitni að ofbeldi milli náinna aðila
- Líkamlegt ofbeldi
  - þar af barn verður fyrir ofbeldi að hálfu náins aðila
- Kynferðislegt ofbeldi
  - þar af barn verður fyrir ofbeldi að hálfu náins aðila
  - þar af barn verður fyrir stafrænu kynferðislegu ofbeldi

Áhættuhegðun barna

- Neysla barns á skaðlegum efnum
- Barn sýnir sjálfskaðandi hegðun
- Barn kemur sér undan forsjá forráðamanna og/eða virðir ekki reglur um útivistartíma
- Afbrot barns
- Barn beitir ofbeldi
- Námsástundun og/eða hegðun barns í skóla er ábótavant

Heilsa eða líf ófædds barns í hættu